

یک تاریخ جهانی

امپراتوری پنجه

اسون بکرت

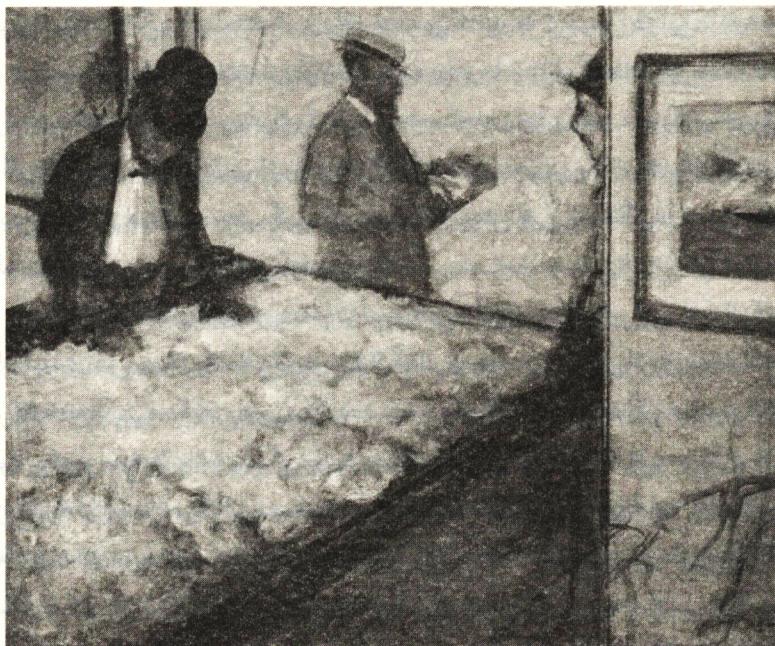
مترجم: هائف خالدی

فهرست

۷	مقدمه
۲۷	فصل اول: ظهور کالای جهانی
۶۱	فصل دوم: ساختن سرمایه‌داری جنگ
۹۷	فصل سوم: مzedهای سرمایه‌داری جنگ
۱۳۵	فصل چهارم: اسیرکردن نیروی کار، فتح کردن سرزمین
۱۵۵	فصل پنجم: برده‌داری زمام امور را در دست می‌گیرد
۲۰۷	فصل ششم: سرمایه‌داری صنعتی بال در می‌آورد
۲۶۳	فصل هفتم: بسیج نیروی کار صنعتی
۲۹۹	فصل هشتم: جهانی کردن پنبه
۳۵۹	فصل نهم: ولله یک جنگ در سراسر جهان می‌بیچد
۴۰۳	فصل دهم: بازسازی جهانی
۴۵۳	فصل یازدهم: تخریب‌ها
۴۸۵	فصلدوازدهم: امپریالیسم نوین پنبه
۵۳۱	فصل سیزدهم: بازگشت جنوب جهانی
۵۸۷	فصل چهاردهم: حسن ختم این داستان

مقدمه

ادگار دگاس Edgar Degas نقاش فرانسوی امپراتوری پنبه را به تصویر می‌کشد:

بازگانان در نشوارلشان، ۱۸۷۳

در اوخر ژانویه ۱۸۶۰، اعضای اتاق بازرگانی منچستر، برای برگزاری نشست سالانه خود در تالار شهر گرد هم آمدند. در میان ۶۸ مردی که جمع شده بودند، تجار برجسته و تولیدکنندگان سرشناسی وجود داشتند. منچستر صنعتی ترین شهر روزگار خود بود. در هشت سال گذشته‌اش، آن مردان، حاشیه‌های شهر را به قطب چیزی تبدیل کرده بودند که پیش از این هرگز دیده نشده بود؛ شبکه جهانی کشاورزی، تجارت و تولید صنعتی. بازرگانان پنبه خام را از سراسر جهان می‌خریدند و آن را به کارخانه‌های انگلیسی می‌آورند، جایی که دوسوم دوک‌های نخ ریسی جهان آنجا بود. ارتش کارگران پنبه‌ها را می‌رسیدند و با نخ‌های ریسیده پارچه می‌بافتند و بعد دلالان این محصولات را به بازارهای جهانی می‌فرستادند. آقایان گرد هم آمده در حال و هوای جشن و پایکوبی بودند. جناب رئیس ادموند پوترا «ترقی شگفت‌انگیز» صنعتشان و «رفاه عمومی کشور به خصوص در این ناحیه» را به حضار یادآور شد. بحث‌های آن‌ها گسترده بود و به مسائل مختلف از جمله امور مربوط به شهر منچستر، بریتانیای کبیر، ایالات متحده، چین، هند، آمریکای جنوبی و آفریقا گریزی می‌زد. هنری اشورث¹ تولیدکننده پنبه هم در یک سخنرانی طوفانی «این میزان از موفقیت چشم‌گیر در صنعت که پیش از این احتمالاً در تمام دوران گذشته بی‌نظیر بوده» را جشن گرفت.

این تولیدکنندگان و تجار پنبه‌ی از خود راضی دلیل خوبی برای این خودپسندی داشتند: آن‌ها در مرکزیک امپراتوری جهان‌گسترای استاده بودند؛ امپراتوری پنبه. آن‌ها بر کارخانه‌هایی حکم فرمایی می‌کردند که در آن‌ها ده‌ها هزار کارگر، ماشین‌های غول‌پیکر و چرخ‌های ریسنده‌ی پرسروصدرا را می‌گردانند. آن‌ها پنبه‌هایشان را از مزارع بدهداری در آمریکا به دست می‌آورند و محصولات ماشین‌های بزرگشان را به بازارهای دوردست در هر گوشه از دنیا می‌فروختند. مردان پنبه علی‌رغم آنکه شغل و کار خودشان (تولید و دوره افتادن و فروختن نخ و پارچه) چیز معمولی و

1. Edmond Potter

2. Henry Ashworth

ظهور کالای جهانی

۱

زن آرتکی مشغول ریسیدن پنبه

نصف یک هزاره پیش (پانصد سال قبل)، در یکی دو جین روزتای کوچک در کرانه اقیانوس آرام، جایی که امروز مکزیک نامیده می‌شود، مردم روزها مشغول کاشت ذرت و حبوبات و کدو و دارفلفل بودند. در همانجا آن‌ها میان ریو سانتیاگو در شمال و ریو بالسا در جنوب ماهی‌گیری می‌کردند و صدف و حلزون و عسل و موم عسل هم جمع‌آوری می‌کردند. در کنار امارات معاش با کشاورزی و صنایع دستی معمولی و ساده، مانند ظروف سرامیکی رنگ‌آمیزی شده کوچک که با اشکال هندسی ساده مزین می‌شدند، این مردمان همچنین گیاهی پرورش می‌دادند که غوزه‌های سفید و کوچکی هم می‌داد. این گیاه خوردنی نبود و با رژیم ترین چیزی بود که آن‌ها می‌کاشتند. آن‌ها آن را در زبان محلی «ایشکاتل» می‌نامیدند: پنبه. گیاه پنبه در بین ذرت رشد می‌کرد و در هر پاییز، پس از برداشت محصولات غذایی، روزتاییان الیاف گیاهی را که در یک غوزه هرمی بود و ارتفاع ساقه‌اش تا کمر بالا می‌آمد می‌چیدند و غوزه‌های پنبه را در سبدها یا کيسه‌هایی جمع می‌کردند و بعد آن‌ها را به کلبه‌های گلی یا حصیری شان می‌بردند. سپس آنجا با سختی و مشقت بسیار دانه‌ها را یکی یکی با دست جدا می‌کردند و قبل از آنکه الیاف‌ها را به چندین رشته بلند چند سانتی‌متری شانه کنند، روی یک حصیر ساخته شده از برگ نخل می‌کوییدند تا نرم و صاف شود. با استفاده از یک دوک چوبی که در حال تاب خوردن روی یک صفحه سرامیکی و یک کاسه چوبی تکیه می‌کرد، رشته‌های بلند را به نخ‌های سفید و ظریف می‌رسیدند. آن‌ها بعداً با استفاده از یک دستگاه بافندگی ساده که با یک کمربند به دور کمر بافنده پیچیده می‌شد (Backstrap loom) پارچه تولید می‌کردند. این وسیله از دو تکه چوب که توسط رشته‌ای از تارها به هم متصل شده بودند تشکیل شده بود: در یک طرف یکی از چوب‌ها به درخت و از طرف دیگر آن چوب دیگر به بدن خود بافنده وصل می‌شد. بافنده تارها را با وزن بدن خودش به صورت کشیده در می‌آورد و بعد تارهای مخالف را (پود) با یک حالت موزون و رقص مانند یکی در میان از بین تارها عبور می‌داد. نتیجه کار پارچه‌ای بود که در عین آنکه قوی و محکم بود، نرم و انعطاف‌پذیر هم بود. آن‌ها